

REPUBLIKA HRVATSKA

MINISTARSTVO GOSPODARSTVA I
ODRŽIVOG RAZVOJA

Uprava za procjenu utjecaja na okoliš
i održivo gospodarenje otpadom
Sektor za procjenu utjecaja na okoliš

KLASA: UP/I-351-03/23-09/310

URBROJ: 517-05-1-2-24-22

Zagreb, 7. ožujka 2024.

Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja, OIB: 19370100881, na temelju članka 90. stavka 1. Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine“, broj 80/13, 153/13, 78/15, 12/18 i 118/18) te članka 27. stavka 1. Zakona o zaštiti prirode („Narodne novine“, broj 80/13, 15/18, 14/19 i 127/19) i odredbe članka 27. stavka 3. Uredbe o procjeni utjecaja zahvata na okoliš („Narodne novine“, broj 61/14 i 3/17), na zahtjev nositelja zahvata OPEN OCEAN FARMING ADRIA, Put Murvice 3A, Zadar, OIB: 76305839321, nakon provedenog postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš, donosi

RJEŠENJE

- I. **Za namjeravani zahvat – uzgajalište bijele ribe i salmonida kapaciteta do 3450 t/god na sjeverozapadnoj strani Dugog otoka, Zadarska županija – nije potrebno provesti postupak procjene utjecaja na okoliš.**
- II. **Za namjeravani zahvat – uzgajalište bijele ribe i salmonida kapaciteta do 3450 t/god na sjeverozapadnoj strani Dugog otoka, Zadarska županija – nije potrebno provesti glavnu ocjenu prihvatljivosti za ekološku mrežu.**
- III. **Ovo rješenje prestaje važiti ako nositelj zahvata OPEN OCEAN FARMING ADRIA, Put Murvice 3A, Zadar, u roku od dvije godine od dana izvršnosti rješenja ne podnese zahtjev za izdavanje lokacijske dozvole, odnosno drugog akta sukladno posebnom zakonu.**
- IV. **Važenje ovog rješenja, na zahtjev nositelja zahvata OPEN OCEAN FARMING ADRIA, Put Murvice 3A, Zadar, može se jednom produžiti na još dvije godine uz uvjet da se nisu promijenili uvjeti utvrđeni u skladu sa zakonom i drugi uvjeti u skladu s kojima je izdano rješenje.**
- V. **Ovo rješenje objavljuje se na internetskim stranicama Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja.**

O b r a z l o ž e n j e

Nositelj zahvata OPEN OCEAN FARMING ADRIA, Put Murvice 3A, Zadar, sukladno odredbama članka 82. Zakona o zaštiti okoliša i članka 25. stavka 1. Uredbe o procjeni utjecaja zahvata na okoliš (u daljnjem tekstu: Uredba), podnio je 21. srpnja 2023. godine Ministarstvu gospodarstva i održivog razvoja (u daljnjem tekstu: Ministarstvo) zahtjev za provedbu postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja na okoliš za uzgajalište bijele ribe i salmonida kapaciteta do 3450 t/god na sjeverozapadnoj strani Dugog otoka, Zadarska županija. Uz zahtjev je priložen Elaborat zaštite okoliša, koji je u srpnju 2023. godine izradio, a u prosincu 2023. godine dopunio ovlaštenik Zelena infrastruktura d.o.o. iz Zagreba, koji ima suglasnost Ministarstva za izradu dokumentacije za provedbu postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš (KLASA: UP/I-351-02/16-08/06; URBROJ: 517-05-1-2-22-20 od 29. ožujka 2022. godine). Voditeljica izrade Elaborata je Fanica Vresnik, mag.biol.

Pravni temelj za vođenje postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš su odredbe članka 78. stavka 1. Zakona o zaštiti okoliša i odredbe članaka 24., 25., 26. i 27. Uredbe. Naime, za zahvate navedene u točki 1.3. *Morska uzgajališta – uzgajališta bijele ribe izvan zaštićenog obalnog područja (ZOP) godišnje proizvodnje veće od 100 t* Priloga II. Uredbe, ocjenu o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš provodi Ministarstvo. Osim navedenog, člankom 27. stavkom 1. Zakona o zaštiti prirode utvrđeno je da se za zahvate za koje je određena provedba ocjene o potrebi procjene utjecaja na okoliš provodi prethodna ocjena prihvatljivosti za područje ekološke mreže u okviru postupka ocjene o potrebi procjene. Postupak ocjene je proveden jer nositelj zahvata planira uspostaviti uzgajalište kapaciteta do 3450 t/god.

O zahtjevu nositelja zahvata za pokretanjem postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja na okoliš sukladno članku 7. stavku 2. točki 1. i članku 8. Uredbe o informiranju i sudjelovanju javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša („Narodne novine“, broj 64/08), objavljena je 14. rujna 2023. godine na internetskim stranicama Ministarstva Informacija o zahtjevu za provedbu postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja na okoliš uzgajališta bijele ribe i salmonida kapaciteta do 3450 t/god na sjeverozapadnoj strani Dugog otoka, Zadarska županija (KLASA: UP/I-351-03/23-09/310; URBROJ: 517-05-1-2-23-2 od 13. rujna 2023. godine).

U dostavljenoj dokumentaciji (Elaboratu zaštite okoliša) navedeno je, u bitnom, sljedeće: *Lokacija zahvata je u Zadarskoj županiji na administrativnom području Općine Sali. Planirano je ribogojilište kapaciteta do 3450 tona na udaljenosti oko 3000 metara od Dugog otoka odnosno izvan zaštićenog obalnog pojasa mora. Ribogojilište je predviđeno za uzgoj salmonida i bijele ribe koja bi se uzgajala u maksimalno 12 kaveza. Plutača za spremište hrane, a ujedno i za automatsko hranjenje ribe promjera oko 26 m predviđena je na površini vode, dok će kavezi biti potopljeni ovisno o dubini vala na određenoj dubini (20-30 m). Potopivi kavezi strukturno imat će dva pomična kružna vijenca na krakove i na njih će se postavljati mrežni kavezi, kao i povezivati opskrbni sustav te sidrene instalacije (plutajuće bove, konopi i sidra). Predviđen je i polivalentni brod i plutajući kavez promjera 20 m.*

Ministarstvo je u postupku ocjene dostavilo zahtjev (KLASA: UP/I-351-03/23-09/310; URBROJ: 517-05-1-2-23-3 od 13. rujna 2023. godine) za mišljenjem Upravi za zaštitu prirode i Upravi vodnoga gospodarstva i zaštite mora Ministarstva, Upravi ribarstva Ministarstva poljoprivrede, Upravnom odjelu za prostorno uređenje, zaštitu okoliša i komunalne poslove Zadarske županije i Općini Sali.

Upravni odjel za prostorno uređenje, zaštitu okoliša i komunalne poslove Zadarske županije dostavilo je Mišljenje (KLASA: 351-07/23-01/133; URBROJ: 2198-07-03/1-23-2 od 18. rujna 2023. godine) da za planirani zahvat nije moguće očekivati značajniji negativan utjecaj na okoliš te da nije potrebno provesti postupak procjene utjecaja zahvata na okoliš. Općina Sali dostavila je Mišljenje (KLASA: 351-03/23-01/03; URBROJ: 2198/15-01-23-2 od 29. rujna 2023. godine) da očekuje negativan utjecaj planiranog zahvata na okoliš s obzirom na smjer morskih struja na lokaciji planiranog uzgajališta te da je potrebno provesti postupak procjene utjecaja na okoliš. Nakon obrazloženja nositelja zahvata i dopune Elaborata, Općina Sali je dostavila Mišljenje (KLASA: 324-01/24-01/01; URBROJ: 2198/15-01-24-2 od 16. siječnja 2024. godine) da ustraje u zahtjevu za provedbom postupka procjene utjecaja na okoliš. Uprava ribarstva Ministarstva poljoprivrede dostavila je Mišljenje (KLASA: 351-03/23-01/265; URBROJ: 525-12/791-23-3 od 4. listopada 2023. godine) u kojem navodi da ne očekuje negativan utjecaj planiranog zahvata na okoliš iz područja nadležnosti Uprave. Uprava za zaštitu prirode Ministarstva dostavila je Mišljenje (KLASA: 352-07/23-02/341; URBROJ: 517-10-2-2-23-3 od 13. studenoga 2023. godine) u kojem navodi da za planirani zahvat nije potrebno provesti postupak procjene utjecaja zahvata na okoliš i da je planirani zahvat prihvatljiv za ekološku mrežu. Uprava vodnoga gospodarstva i zaštite mora Ministarstva dostavila je Mišljenje (KLASA: 325-01/23-01/338; URBROJ: 517-09-4-23-6 od 21. studenoga 2023. godine) u kojem navodi da je u Elaboratu potrebno detaljnije objasniti i opisati utjecaj zahvata na more, morska staništa i obalu jugozapadnog dijela Dugog otoka s obzirom na struje i smjer struja te na raspršenje i taloženje tvari iz kaveza. Nakon dopune Elaborata, ista Uprava dostavila je Mišljenje (KLASA: 325-01/23-01/338; URBROJ: 517-09-4-24-10 od 14. veljače 2024. godine) da predmetni zahvat neće imati značajan negativan utjecaj na sastavnice okoliša iz nadležnosti Uprave te nije potrebna provedba postupka procjene utjecaja zahvata na okoliš.

Na planirani zahvat obrađen Elaboratom zaštite okoliša, koji je objavljen uz Informaciju o zahtjevu za provedbom postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja na okoliš na internetskim stranicama Ministarstva, nisu zaprimljene primjedbe javnosti niti zainteresirane javnosti.

Razlozi zbog kojih nije potrebno provesti postupak procjene utjecaja na okoliš niti glavnu ocjenu prihvatljivosti za ekološku mrežu su sljedeći: Planirani zahvat se nalazi na području teritorijalnog mora TMM001 čije ukupno stanje nije procijenjeno. U blizini zahvata (1 km sjeveroistočno) nalazi se priobalno vodno tijelo JMO038 (O423-KORN) čije je ukupno stanje ocijenjeno kao umjereno. Prilikom izvedbe sidrenja potopnih kaveza doći će do utjecaja u vidu podizanja sedimenta i pridnenog zamućenja morske vode, no navedeni utjecaj je prostorno i vremenski ograničen te prestaje po završetku radova. Podignute čestice nataložit će se u blizini radova, no novostvoreni sloj sedimenta neće značajno utjecati na organizme koji obitavaju na morskom dnu. Naime, ocijenjeno je da se radi se o lokaliziranom i kratkotrajnom utjecaju zbog kojeg se ne očekuje promjena stanja teritorijalnog mora pa se može zaključiti da navedeni utjecaj neće biti značajan. Tijekom uzgoja ribe, emisiju u okoliš predstavlja unos organske tvari koji je po količini i po mogućim efektima posljedica procesa hranjenja odnosno dolazi do unosa u okoliš riblje hrane i metaboličkih produkta njene razgradnje. Unos organske tvari utječe na stupac morske vode, sediment i morsko dno. Utjecaj na stupac morske vode prvenstveno se odnosi na emisiju otopljenih tvari (CO₂, dušik, fosfor) te povećanu potrebu za kisikom. Općenito, parametri u stupcu vode ovise o trenutačnoj dinamici mora na mjestu uzorkovanja, oscilacije su velike i mogu se događati na vremenskoj skali od samo nekoliko sati. Dugogodišnjim analizama parametara u stupcu mora na više uzgajališta u Jadranu dokazano je da postojeća uzgajališta nemaju značajan utjecaj na primarnu produkciju u stupcu mora. Istraživanja u blizini uzgajališta diljem Mediterana pokazuju da je, unatoč kontinuiranom unosu hranjivih tvari iz uzgajališta, količina klorofila a mala, te se s udaljenošću od uzgajališta fitoplanktonska produkcija (proizvodnja klorofila) naglo smanjuje. To se objašnjava aktivnošću

herbivornog zooplanktona (mikrozooplankton) koji se hrani razvijenim fitoplanktonom u blizini uzgajališta, te se na taj način odvija prijenos nutrijenata na višu trofičku razinu u hranidbenom lancu i to u vrlo kratkom vremenu. Na taj način ne dolazi do akumulacije fitoplanktona i samim time povećanje njihove brojnosti nije mjerljivo. Utjecaj uzgajališta riba na morski okoliš, i to ponajviše na morsko dno, potječe od organskog opterećenja koje nastaje unosom metabolita riba (feces, urin, izlučevine škruga) te u znatno manjoj mjeri od nepojedene hrane s uzgajališta za vrijeme uzgojnog ciklusa. Dio utjecaja se odnosi i na mikrobiološku razgradnju organske tvari koja u čestičnom obliku tone kroz vodeni stupac i taloži se na morsko dno. Raspršenje i taloženje čestica emitiranih s uzgajališta na morsko dno ovisi o količini i dezintegraciji emitiranih čestica, o brzini tonjenja čestica, o strujama i o dubini mora na lokaciji. Disperzija organskih čestica se može smanjiti pravilnim intervalima hranjenja te upotrebom modernih sistema hranjenja, uz kontrolu gustoće nasada (kaveza). Emitirani feces je izvor organske tvari za bakterije koje žive u sedimentu, zbog čega u lokaliziranom području oko uzgajališta dolazi do pojačane razgradnje organske tvari i potrošnje kisika. Postoji mogućnost povremenih kratkotrajnih epizoda smanjenja količine kisika u sedimentu ispod naslaga bakterije roda *Beggiatoa*, odnosno ispod povremenih naslaga fecesa. Potrebno je naglasiti i da na području opterećenom unosom organske tvari dolazi do razvoja populacija organizama koji posjeduju određenu toleranciju na reducirajuće procese u sedimentu i smanjenje koncentracije kisika (npr. *Capitella capitata*). Takvi organizmi ujedno mogu sudjelovati u razgradnji povećane koncentracije organske tvari, a samim time i smanjenju akumulacije iste. Negativni utjecaji na stanje vodnog tijela mogući su uslijed izljeva ulja motornih plovila koji su u funkciji uzgajališta, no isti se mogu spriječiti odgovarajućom organizacijom radova i redovitim održavanjem mehanizacije i plovila. U slučaju da do ovakvih događaja ipak dođe, poduzet će se interventne mjere i postupit će se u skladu sa procedurama propisanim županijskim Planom intervencija kod iznenadnog onečišćenja mora. Slijedom svega navedenog ne očekuje se negativan utjecaj na kakvoću vode i stanje vodnih tijela. Tijekom izgradnje i korištenja zahvata doći će do emisija CO₂ zbog korištenja prijevoznih sredstava s motorima s unutarnjim izgaranjem. Utjecaj tijekom izgradnje je jednokratni i vremenski ograničen na mjesec dana. Godišnji utjecaj transporta za potrebe održavanja i korištenja uzgajališta je povremen i ispod praga emisije od 20.000,00 tCO_{2eq} godišnje te se ne očekuje utjecaj zahvata na klimatske promjene. Mali intenzitet buke očekuje se tijekom postavljanja novog uzgajališta i tijekom korištenja zahvata uslijed buke brodskih motora plovila koja se koriste za održavanje i rad uzgajališta, što može imati negativan utjecaj u vidu uznemiravanja i ometanja područja kretanja morskih organizama te će morski organizmi izbjegavati područje izvora buke. Međutim, s obzirom na mali intenzitet, vremensku i prostornu ograničenost isti je ocijenjen kao zanemariv. S obzirom na položaj planiranog zahvata na pučini i udaljenost od najbližeg kopna koja iznosi oko 3,5 km (poluotok Veli Rat na Dugom otoku), planirani zahvat se nalazi izvan zona mogućeg izravnog i neizravnog utjecaja na kulturnu baštinu. Planirano je postavljanje jednog polja potopivih kaveza povezanih s centralnom opskrbnom žutom plutačom promjera 26 m i visine od nekoliko metara iznad površine mora na otvorenom moru. Unutar kvadrata, oko centralne plutače, bit će postavljeni potopni kavezi u obliku kružnice promjera 400 m. Tijekom korištenja, na površini mora će osim opskrbne plutače biti vidljive i četiri plutače na rubovima uzgajališta u funkciji dnevne i noćne signalizacije. Također, bit će vidljiv polivalentni brod te jedan opskrbno manipulativni plutajući kavez za dopremu mlađi i eventualnu manipulaciju s ribom. Analiza vidljivosti pokazala je da će na udaljenosti do 3 km od lokacije zahvata biti jasno vidljivi točkasti elementi planiranog zahvata smješteni na prostranoj jednoličnoj plohi mora. Na udaljenosti od 3 do 10 km planirani zahvat neće biti vizualno istaknut već će se njegovi elementi samo slabo nazirati. S obzirom da je obala Dugog otoka koja je okrenuta prema zahvatu nenaseljena, planirani zahvat bit će vidljiv jedino iz kampa Kargita koji se nalazi između rtova Trgovišće i Veli Rat te s lokacije kapele sv. Nikole i svjetionika Veli Rat uz rt Veli Rat. Osim navedenih razglednih točki koje su povremeno boravište, najčešće tijekom ljetne

turističke sezone, planirani zahvat bit će vidljiv i s međunarodnog i unutarnjeg plovnog puta. Slijedom navedenog ocijenjeno je da planirani zahvat zbog udaljenosti i male visine plutače iznad površine mora neće imati utjecaj na kvalitetu vizura s navedenih turističkih lokacija, kao ni s cijelog područja značajnog krajobraz Sjeverozapadni dio Dugog otoka smještenog oko 3,2 km sjeveroistočno od lokacije uzgajališta. Zbrinjavanje svih vrsta otpada osigurat će se sukladno propisima koji reguliraju gospodarenje pojedinim vrstama otpada, čime će se utjecaj od otpada svesti na najmanju moguću mjeru. Obilježavanjem planiranog zahvata u skladu s odredbama propisa o sustavu obilježavanja plovnih putova i objektima sigurnosti plovidbe izbjeci će se mogući utjecaj na pomorski promet. Analiza postojećih i planiranih zahvata unutar pojasa od 10 km pokazala je da je moguće isključiti kumulativni utjecaj planiranog zahvata na pojedine sastavnice okoliša. Nasuprot stavu Općine Sali iznesenom u mišljenjima (KLASA: 351-01/23-01/2; URBROJ: 2158-42-01-23-3 od 12. listopada 2023. godine) i (KLASA: 324-01/24-01/01; URBROJ: 2198/15-01-24-2 od 16. siječnja 2024. godine) da će planirani zahvat imati negativan utjecaj na lokalni akvatorij zbog morskih struja koje na lokaciji zahvata imaju smjer „kazaljke na satu“, navodi se da su izrađene detaljne analize emisije za ciljne utjecaje te modeli raspršenja koje su pokazale da je na predmetnom području strujanje dominantno u smjeru paralelnom s obalom (pravac sjeveroistok-jugozapad) i da raspršenje ni u kojem slučaju ne može doprijeti do jugozapadnog dijela obale Dugog otoka i ugroziti Luku Solišćica i značajni krajobraz Sjeverozapadni dio Dugog otoka. Vezano uz primjedbu Općine Sali da je potrebno izraditi Plan korištenja zone sukladno članku 29. Odredbi za provođenje Prostornog plana Zadarske županije („Službeni glasnik Zadarske županije“, broj 2/01, 6/04, 2/05, 17/06, 25/09, 3/10, 15/14, 14/15, 5/23 i 6/23) navodi se da usklađenost zahvata s odredbama prostornih planova nije preduvjet za provedbu postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja na okoliš, dok je na primjedbu da je prije odobravanja predmetnog zahvata potrebno ukinuti zonu za uzgoj ribe Gubac-Žman kapaciteta uzgoja do 3000 t/god. i tamošnje kaveze izmjestiti u zonu na otvorenom moru odgovoreno da zona za uzgoj ribe Gubac-Žman nije predmet ovog postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja na okoliš te da se radi o potpuno odvojenim zahvatima koji ni na koji način nisu povezani. Zahvat se nalazi izvan područja zaštićenih temeljem odredbi Zakona o zaštiti prirode. Prema karti staništa (Karta staništa RH, 2004.) na lokaciji zahvata nalazi se stanišni tip G.4.2. Cirkalitoralni pijesci. Izvedbom sidrenih blokova doći će do trajnog zauzeća staništa na lokaciji zahvata, no radi se o stanišnom tipu koji je široko rasprostranjen. Tijekom postavljanja sidrenih blokova podizanjem sedimenta doći će do zamućenja stupca morske vode. Za vrijeme korištenja zahvata doći će do smanjenja svjetlosti na mjestima gdje će se nalaziti kavezi te će doći do povećanja emisije organske tvari iz kaveza kao i do taloženja nepojedenih ostataka hrane na morsko dno. Budući da će navedeni utjecaji biti prisutni lokalizirano na lokaciji zahvata te uzimajući u obzir u Elaboratu izvršenu analizu potencijalnih utjecaja na sastavnice okoliša (ne uključujući ekološku mrežu) zaključeno je da planirani zahvat neće imati negativnih utjecaja na sastavnice prirode te nije obvezna provedba procjene utjecaja na okoliš. Prema Uredbi o ekološkoj mreži i nadležnostima javnih ustanova za upravljanje područjima ekološke mreže („Narodne novine“, broj 80/19 i 119/23) lokacija zahvata se nalazi izvan područja ekološke mreže. Budući da se opseg mogućih djelovanja zahvata ne preklapa s područjima ekološke mreže s obzirom na to da se najbliže područje ekološke mreže nalazi na udaljenosti većoj od 2 km od lokacije zahvata, mogućnost značajnih negativnih utjecaja zahvata (samostalnih i kumulativnih) na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže može se isključiti te stoga nije potrebno provesti Glavnu ocjenu.

Sukladno svemu navedenom, uz poštivanje propisa iz područja zaštite okoliša, prirode i posebnih uvjeta drugih nadležnih tijela, te s obzirom na obilježja zahvata, ocijenjeno je da zahvat neće imati značajan negativan utjecaj na sastavnice okoliša i neće doći do značajnog opterećenja okoliša.

Točka I. ovog rješenja temelji se na tome da je Ministarstvo sukladno članku 81. stavku 1. Zakona o zaštiti okoliša, te članku 24. stavku 1. i članku 27. stavku 1. Uredbe ocijenilo, na temelju dostavljene dokumentacije i mišljenja nadležnih tijela, a prema kriterijima iz Priloga V. Uredbe, da planirani zahvat neće imati značajan negativan utjecaj na okoliš te stoga nije potrebno provesti postupak procjene utjecaja na okoliš.

Točka II. ovog rješenja temelji se na tome da je Ministarstvo sukladno odredbama članka 90. stavka 3. Zakona o zaštiti okoliša i članka 30. stavka 9. Zakona o zaštiti prirode u okviru postupka ocjene o potrebi procjene provelo prethodnu ocjenu prihvatljivosti za ekološku mrežu te isključilo mogućnost značajnijeg utjecaja na ekološku mrežu i stoga nije potrebno provesti glavnu ocjenu prihvatljivosti za ekološku mrežu.

Točka III. ovoga rješenja, rok važenja rješenja, propisana je u skladu s člankom 92. stavkom 3. Zakona o zaštiti okoliša.

Točka IV. ovoga rješenja, mogućnost produženja važenja rješenja, propisana je u skladu s člankom 92. stavkom 4. Zakona o zaštiti okoliša.

Točka V. ovog rješenja o obvezi objave rješenja na internetskim stranicama Ministarstva, utvrđena je na temelju članka 91. stavka 2. Zakona o zaštiti okoliša.

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:

Ovo rješenje je izvršno u upravnom postupku i protiv njega se ne može izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor. Upravni spor pokreće se tužbom Upravnom sudu u Splitu, Put Supavla 1, Split u roku 30 dana od dana dostave ovog rješenja. Tužba se predaje navedenom upravnom sudu neposredno u pisanom obliku, usmeno na zapisnik ili se šalje poštom, odnosno dostavlja elektronički.

DOSTAVITI:

- OPEN OCEAN FARMING ADRIA, Put Murvice 3A, Zadar (**R!**, s povratnicom!)